

Policy antihvitvasking og terrorfinansiering

Versjon	Dato	Dokumenteier	Beslutning	Status
1.0	01.03.2021	Divisjon Konsernstab	Konsernledelsen	Godkjent
2.0	07.08.2023	Divisjon Konsernstab	Konsernledelsen	Godkjent

Innhold

1	BEKJEMPELSE AV HVITVASKING OG TERRORFINANSIERING	3
1.1	Formål	3
1.2	Målgruppe	3
2	ORGANISERING AV ANTIHVITVASKINGARBEIDET	3
2.1	Felles ansvarsområder	3
2.2	Styret	4
2.3	Risikoutvalg	4
2.4	Konsernsjef	4
2.5	Hvitvaskingsansvarlig	4
2.6	Leder AHV Rammeverk	4
2.7	Operativt hvitvaskingsansvarlig.....	4
2.8	Ledere.....	5
2.9	Medarbeidere	5
2.10	Første, andre og tredjelinjansvar	5
3	RISIKOVURDERING OG TILTAK	5
4	RAPPORTERING	5

1 BEKJEMPELSE AV HVITVASKING OG TERRORFINANSIERING

Økonomisk kriminalitet er et alvorlig samfunnsproblem og en trussel mot enkeltpersoner og samfunnet som helhet. Bank og finans er viktige bidragsytere i arbeidet med å bekjempe hvitvasking og terrorfinansiering.

Sparebanken Sør har som overordnede mål å bekjempe økonomisk kriminalitet og bidra til en sunn økonomisk utvikling. Banken har nulltoleranse for alle former for økonomisk kriminalitet, og vil medvirke til et sunt næringsliv bygget på rettfærdig konkurranse og lovlig virksomhet.

Sparebanken Sørs arbeid mot økonomisk kriminalitet er forankret i de lover og forskrifter som til enhver tid gjelder, herunder hvitvaskingslovgivning. Banken har et omfattende rammeverk av styringsdokumenter, planer og instruksjoner, rutiner og veiledningsdokumenter, som skal sikre at banken etterlever lovkrav og forhindrer økonomisk kriminalitet som hvitvasking og terrorfinansiering.

Sparebanken Sør har sammen med resten av finansnæringen et viktig samfunnsoppdrag og setter inn store ressurser på å bidra til at kriminelle ikke benytter bankenes tjenester og produkter til ulovlig virksomhet. For å bidra til reduksjon i økonomisk kriminalitet har Sparebanken Sør robuste kontroll- og kundetiltak, og gode interne styrings- og kontrollfunksjoner.

Fokus på antihvitvask og terrorbekjempelse er svært høyt og det er etablert et eget fagmiljø i banken, som i tillegg til egne oppgaver med bla. transaksjonsmonitorering, kundekontroll, utarbeidelse av rutiner og risikovurderinger, også fungerer som støtteapparat overfor øvrige ansatte.

Alle bankens ansatte skal kjenne til bankens rutiner for innsats mot hvitvasking og terrorfinansiering (AHV-arbeidet). Dette er viktig for å sikre at risiko for hvitvasking og terrorfinansiering vurderes i alle beslutninger, både i den daglige kontakten med kundene og ved utvikling av nye strategier, produkter og systemer.

1.1 Formål

Denne policyen gir føringer for ansvarsfordelingen og rapporteringsrekkefølgen i banken mht. arbeidet med antihvitvask og terrorfinansiering.

1.2 Målgruppe

Policyen gjelder for Sparebanken Sør og alle ansatte.

2 ORGANISERING AV ANTIHVITVASKINGARBEIDET

2.1 Felles ansvarsområder

Alle ansatte i banken skal bidra til høy standard og årvåkenhet i innsatsen mot hvitvasking og terrorfinansiering. Bankens målsetting er å etablere en kultur som vektlegger bankens samfunnsansvar på en slik måte at alle forstår sin rolle i dette arbeidet. Alle konserndirektører har det utførende ansvaret for å følge opp det etablerte rammeverket. Alle ledere og ansatte har ansvar for å rapportere avvik fra rammeverket.

2.2 Styret

Styret har det overordnede ansvar for at Sparebanken Sør har etablert hensiktsmessige og effektive prosesser for AHV-arbeidet i henhold til lover og forskrifter. Dette gjøres ved å vedta overordnede styringsdokumenter, planer og instruksjoner, samt ved gjennomgang av risikovurderinger og løpende rapportering fra blant annet hvitvaskingsansvarlig, compliance og internrevisjon.

2.3 Risikoutvalg

Risikoutvalget er et underutvalg av styret med formål å bidra til at risiko- og kapitalstyringen i konsernet støtter opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse. Risikoutvalget skal motta og vurdere styringsdokumenter, planer og instruksjoner før behandling i styret, herunder slike dokumenter som regulerer bankens AHV-arbeid.

2.4 Konsernsjef

Konsernsjef og øvrig konsernledelse har ansvaret for kontroll med AHV-arbeidet. Konsernsjef skal sørge for at det settes av tilstrekkelig med ressurser og arbeidskraft for å kunne etterleve gjeldende lovkrav. I tillegg skal konsernsjef utnevne en person som skal ha et særskilt ansvar for fagområdet, benevnt hvitvaskingsansvarlig.

2.5 Hvitvaskingsansvarlig

Juridisk direktør er utpekt som øverste ansvarlig for arbeidet med å hindre hvitvasking, terrorfinansiering, korrupsjon, svindel og annen økonomisk kriminalitet. Hvitvaskingsansvarlig skal blant annet videreutvikle og forankre selskapets rammeverk og prosess for arbeid med hvitvasking og terrorfinansiering, inkludert strategier, virksomhetsinnrettet risikovurdering, rammeverk, organisering, prosesser, metoder, modeller og systemer. Hvitvaskingsansvarlig skal støtte og gi råd til styret og konsernsjef i arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering.

Videre skal hvitvaskingsansvarlig påse at AHV-arbeidet i banken gjennomføres, følges opp og dokumenteres i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og internt rammeverk. Hvitvaskingsansvarlig er leder for Leder AHV Rammeverk og Operativ hvitvaskingsansvarlig, som sammen leder AHV-avdelingen.

2.6 Leder AHV Rammeverk

Leder AHV Rammeverk er i sin helhet dedikert til oppgaver innenfor antihvitvaskområdet. Herunder ligger ansvaret for å gjennomføre årlig gjennomgang av virksomhetsinnrettet risikovurdering, etablering og vedlikehold av bankens rammeverk, gjennomføre ulike kontroller og sørge for informasjon til og opplæring av bankens medarbeidere på fagområdet.

2.7 Operativt hvitvaskingsansvarlig

Operativt hvitvaskingsansvarlig er i sin helhet dedikert til oppgaver innenfor antihvitvaskområdet. Herunder ligger ansvaret for gjennomføring av transaksjonsovervåkning, foreta undersøkelser ved mistanke om hvitvasking eller terrorfinansiering, rapportere mistanke til Økokrim, gjennomføre ulike kontroller og videreutvikle transaksjonsmonitorering og risikoscoring av kundeporteføljen. I tillegg er ansvaret for videreutvikling av bankens utnyttelse av tekniske støttesystemer lagt til denne rollen.

2.8 Ledere

Ledere på alle nivåer i organisasjonen skal løpende sørge for at alle ansatte har god kjennskap til det aktuelle rammeverket for bankens AHV-arbeid. I tillegg skal de bidra til gjennomføring av virksomhetsinnrettet risikovurdering. Lederne lokalt har ansvar for at medarbeiderne har den kompetanse og kapasitet som er nødvendig for å kunne håndtere dette arbeidet på en effektiv og hensiktsmessig måte.

2.9 Medarbeidere

Alle medarbeidere har ansvar for å gjøre seg godt kjent med det til enhver tid gjeldende rammeverket som omhandler hvitvasking og terrorfinansiering. Alle ansatte har et selvstendig ansvar for å bidra til at Sparebanken Sør etterlever gjeldende lover, regler og rutiner. Brudd på etterlevelse skal rapporteres via egen leder, via hvitvaskingsansvarlig eller via hendelsesdatabasen. Alle ansatte har ansvar for egen læring og plikter å etterlyse ytterligere opplæring dersom det er behov for det. Dette skal avtales med nærmeste leder.

2.10 Første, andre og tredjelinjeansvar

Førstelinde består av alle bankens operative funksjoner (forretnings-, stabs- og støtteområdene). Førstelinde har den direkte kontakten med kundene, og her er det bærende prinsippet å kjenne kunden. Dersom det dukker opp transaksjoner eller forhold som vi ikke forstår bakgrunnen for, har vi plikt til å foreta undersøkelser. Hvis noe er mistenkelig, er vi forpliktet til å rapportere til Økokrim.

Compliance utgjør bankens andrelinde, og er en uavhengig kontrollfunksjon som kontrollerer, overvåker og følger opp konsernets operative funksjoner også i forhold til antihvitvaskfeltet. Compliance-funksjonens hovedansvar er å kontrollere og rapportere avvik i etterlevelsen av lover, forskrifter, rundskriv, styringsdokumenter og interne rutiner.

Internrevisjon er bankens tredjelinje. Internrevisjonen bidrar til å forebygge og avdekke eventuelle brudd i etterlevelsen gjennom uavhengige kontroller og vurderinger. Dette er en overvåkingsfunksjon som rapporterer direkte til styret og er uavhengig av administrasjonen forøvrig. Internrevisjonen er en bekreftelses- og rådgivningsaktivitet som har til hensikt å tilføre merverdi og forbedre konsernets drift.

3 RISIKOVURDERING OG TILTAK

Hvitvaskingslov og forskrift gir klare føringer til hvordan omfanget av kundekontroll, risikoscoring av kunder, kundetiltak, opplæring, rutiner og rammeverk skal være direkte knyttet opp mot bankens egen virksomhetsinnrettede risikovurdering.

Risikovurderingen skal som minimum knyttes til kundetype, produkt, transaksjon, geografi og distribusjonskanaler. Det skal foretas vurderinger av risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering før nye produkter og tjenester tilbys og før ny teknologi tas i bruk. Risikovurderingen skal revideres minst årlig og sammen med risikoreduserende tiltak fremlegges for bankens styre.

4 RAPPORTERING

Banken har etablert kvartalsvis rapportering til konsernledelse, risikoutvalg og styre. Dette skal sikre en fortløpende og rettidig rapportering av antall høyrisikokunder, antall mistenkelige transaksjoner, antall MT (mistenkelig transaksjon) rapporter, endringer i risikonivå, arbeid med risikoreduserende tiltak og etterlevelsesrisiko. Hvitvaskingsansvarlig rapporterer i tillegg månedlig til konsernsjef. Det er etablert månedlig rapportering fra Leder AHV Rammeverk og Operativ hvitvaskingsansvarlig til

hvitvaskingsansvarlig. I tillegg skal resultat av utført internkontroll i førstelinjen rapporteres til
hvitvaskingsansvarlig.